Platforma proti úložišti

Obce a občané hájí svá práva

Tisková zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti
z 22. dubna 2021

Lokální pracovní skupiny podle Správy úložišť – na míle daleko od partnerství a otevřeného dialogu

Před diskusí musí stát splnit své sliby a ne odkládat schválení zákona po volbách

Obce z lokalit, které vláda vybrala jako vhodné pro hledání místa pro konečné uložení vysoceradioaktivních odpadů - Březového potoka v Pošumaví, Horky na Třebíčsku, Hrádku na Jihlavsku a Janoch u Temelína dostaly od Správy úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO) nabídku nominovat svého zástupce do tzv. lokální pracovní skupiny. V každé z těchto lokalit by měla vzniknout samostatná. Podle návrhu Statutu, který starostové obdrželi (přílohou), však o žádný deklarovaný otevřený dialog nemá jít, zástupci obcí tu mají být ve velmi nerovnoprávném postavení vůči zástupcům státu. Platforma proti hlubinnému úložišti navíc připomíná, že uplynulé desetiletí bylo plné nenaplněných slibů ministrů průmyslu i SÚRAO. Pokud má začít dialog s obcemi, pak přinejmenším zákon, posilující jejich práva by měl nejprve spatřit světlo světa ve Sbírce zákonů.

Návrh Statutu lokální pracovní skupiny hovoří sice o otevřeném dialogu a transparentním prostředí, ale z dalších ustanovení je vidět, že již opět má jít o hru na debatu s obcemi. Vše kolem skupiny bude pevně řízeno Správou, bez jejíhož zástupce nemůže skupina jednat, ten odebírá slovo a pokud usoudí, že se diskuse odchýlí od programu, může skupinu i ukončit. Jednání se nesmí nahrávat a i zápis má být pouze informativní. Pokud by chtěli zástupci obcí přizvat svého odborníka k jednání, musí ho schválit ředitel SÚRAO. Správa úložišť si ale k jednání může přizvat neomezený počet svých zaměstnanců a spolupracujících osob.

Dialogu nesvědčí státem nesplněné sliby o zákonu o zapojení obcí do vyhledávání úložiště, který měl zlepšit jejich nevyhovující postavení v povolovacích řízeních. Ten je jim slibován již desetiletí, od roku 2016 pak s jeho vznikem počítá nový atomový zákon [1]. Avšak ani ministr průmyslu Karel Havlíček nepřekonal etapu slov a požadovaný zákon do konce stávajícího volebního období nevznikne [2]. Bez toho nyní opět mohou přijít roky podvodů ze strany zodpovědných státních úřadů, jaké obce zažily v předchozí etapě. Příprava, stavba i provoz hlubinného úložiště při tom zásadně ovlivní životy ve vybraných obcích nejen v této generaci, ale i v řadě dalších.

Petr Klásek, starosta obce Chanovice z lokality Březový potok a mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti řekl*: „Lokální pracovní skupina pro úložiště radioaktivních odpadů je další ze zástěrek Správy úložišť a Ministerstva průmyslu pro média a neinformovanou veřejnost, jak se údajně spolupracuje s obcemi. Mám i řadu výhrad k návrh činnosti a pravidel jednání skupiny stanovené ředitelem SÚRAO. Možnost dobrovolnosti v celém procesu nikdy nebyla nabídnuta. Zákon řešící celou problematiku a rovnocenné postavení obcí je jen na úrovni nesplněných slibů.“*

„Naše obec byla postavena před drsné rozhodnutí o vybudování úložiště vyhořelého jaderného paliva a ostatních radioaktivních odpadů na našem území státními orgány před 18 roky. Po celou tu dobu stále usilujeme o rovnoprávné postavení obcí v celém procesu. Pracovníci stáních institucí, především MPO a SÚRAO, nikdy nebrali na nás, lidi žijící v místě, žádné ohledy.“

Mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti
Petr Klásek, starosta obce Chanovice
tel.: 606 745 795, e-mail: obec.chanovice@email.cz

„Jsem opakovaně zklamán z jednání ministra Havlíčka i ředitele Prachaře, jejichž postupy považuji za aroganci státní moci. Ctím všechna přechozí jednotná usnesení zastupitelstva Obce Chanovice a všech dalších obcí z Horažďovicka a naprosto jasný postoj většiny zdejších občanů - ÚLOŽIŠTĚ U NÁS NECHCEME!"

Petr Piňos, starosta městyse Budišov z lokality Horka řekl: *„Drtivá většina obcí z lokality Horka se na svém včerejším jednání shodla, že nebudou vysílat své zástupce do Správou úložišť navrhované lokální pracovní skupiny. Byly by v ní pouze v roli přísedících bez možností spolurozhodovat, mají také zkušenosti z fungování dřívější „Pracovní skupiny pro dialog", která reálně nic neřešila."*

Antonín Seknička, **místostarosta obce Cejle z lokality Hrádek** řekl: *„I v naší lokalitě Hrádek platí, že nemáme v plánu se zapojovat do navrženého konceptu pracovních skupin. Na první pohled vstřícná nabídka spolupráce v diktovaných nedobrovolných mezích a se zadáváním úkolů nemůže být brána vůbec vážně. Do nastolení rovnoprávnosti stran a opravdu kvalitního zákona o zapojení obcí bude diskuze opět ztrátou času, tak jako v minulosti. O objektu, který by měl zůstat pod našima nohama i po uzavření v budoucnu technologicky jednou překonaných jaderných elektráren, nemůže ministerstvo průmyslu takto jednat."*

Platforma proti hlubinnému úložišti sdružuje 51 členů (35 obcí a měst a 16 spolků) za účelem **prosazení** změny v přístupu státu k nakládání s vyhořelým jaderným palivem a dalšími radioaktivními odpady, který se nebude omezovat jen na hlubinné úložiště. Platforma dále prosazuje, aby **rozhodnutí o výběru lokality** pro případné ukládání bylo **podmíněno předchozím souhlasem dotčených obcí.** www.platformaprotiulozisti.cz

Další informace mohou poskytnout:

Petr Klásek, starosta obce Chanovice (lokalita Březový potok) a mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti, tel.: 606 745 795, e-mail: obec.chanovice@email.cz

Petr Piňos, starosta městyse Budišov (lokalita Horka), tel.: 724 857 095,
e-mail: pinos@mestysbudisov.cz

Antonín Seknička, místostarosta obce Cejle (lokalita Hrádek), tel.: 733 309 796,
e-mail: mistostarosta@cejle.cz

V příloze:

+ Statut lokální pracovní skupiny pro lokalitu Hrádek (věcně stejný je pro ostatní lokality) s vyznačením nejzajímavějších částí

Poznámka:

[1] Nový atomový zákon č. 263/2016 Sb., par. 108 odst. (4): *„Postup při stanovení průzkumného území pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech, postup při stanovení chráněného území pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech, postup při povolování provozování úložiště radioaktivního odpadu a postup, jak zajistit respektování zájmů obcí, kterým náleží příspěvek z jaderného účtu dle § 117 odst. 1, a jejich občanů v těchto procesech, stanoví zvláštní zákon.".*

[2] Viz Usnesení vlády České republiky ze dne 21. prosince 2020 č. 1349, o návrhu věcného záměru zákona o řízeních souvisejících hlubinným úložištěm radioaktivních odpadů

Mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti
Petr Klásek, starosta obce Chanovice
tel.: 606 745 795, e-mail: obec.chanovice@email.cz